

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань свободи слова

1 травня 2025 року

ЮРЧИШИН Я.Р. Так, колеги. Сергію, як здоров'я? Супер! З таким зарядом давайте і почнемо, щоб не затримувати.

Отже, сьогоднішнє наше засідання 1 травня, пропонується наступний порядок денний. Перше, проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.

Друге. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення законності актів органів самоврядування та координації діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади, два альтернативних законопроекти. Це у нас другий і власне третій пункти.

Четвертий. Проект про внесення змін до Цивільного кодексу України та інших законодавчих актів України щодо запровадження інституту пріоритетного права на опікунство та піклування. Серед авторів наш колега Сергій.

П'яте. Про звернення голови Громадської організації "Сірий Корпус" Олексія Ксеніча щодо порушення його прав як громадянина з боку адміністрації гімназії 191.

Шосте. Про звернення директора ТОВ "СТОП КОРУПЦІЇ ТБ" Оксани Кодунової щодо сприяння в отриманні від Верховної Ради України відповіді на подані від журналістів запити стосовно закордонних відряджень.

Сьоме. Про затвердження заяв Комітету з питань свободи слова.

Восьме. "Різне".

І я пропоную перед "Різним" ще додати пункт про заходи комітету. Є пропозиція кількох заходів проведення, щоб ми з вами визначилися щодо них. Гаразд?

БРАГАР Є.В. Давайте це в "Різному".

ЮРЧИШИН Я.Р. Можемо це в "Різному". Як це зручніше. Давайте тоді на пропозицію пана Євгена в "Різному". Нам, якби, це справді не принципово.

Тоді, щоб не міняти порядок денний, в "Різному" проговоримо про наші заходи. Хто за такий порядок денний, прошу голосувати. Хто за? За – одноголосно.

Дякую.

Починаємо розглядати порядок денний. Отже, законопроект № 13167, внесений народними депутатами Третяковою і Бондаренко, про зміни до деяких законів України щодо удосконалення управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Пропозиція власне нашого секретаріату запропонувати профільному комітету рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні законопроект прийняти за основу.

Колеги, чи будуть інші пропозиції? Немає.

Прожу голосувати. Хто за? Одноголосно прийнято.

Дякую.

Друге. Законопроект, у нас він іде як альтернативний, щодо забезпечення законності актів органів місцевого самоврядування та координації діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади. Автори – Тимошенко, Климпуш-Цинцадзе та інші.

Пропозиція профільному комітету запропонувати за результатами розгляду в першому читанні законопроект відхилити. Відразу поясню чому.

Тому що наступний авторства Лозинського, Веніславського у нас є пропозиція теж відхилити, оскільки ми підтримали базовий.

Колеги, хто за таке рішення по другому питанню, прошу голосувати. Хто за? Одноголосно.

Рухаємося далі. Трете питання, аналогічне рішення – відхилити.

Хто за, прошу голосувати. Рішення прийнято.

Дякую.

Отже, три питання ми з вами пройшли.

Наступний проект Закону 13215 про внесення змін до Цивільного кодексу України та інших законодавчих актів щодо запровадження інституту пріоритетного права на опікунство.

Рекомендація профільному комітету за розглядом у першому читанні законопроект прийняти за основу.

Хто за? Одноголосно. Рішення прийнято.

Дякую.

Тепер маємо традиційні звернення. Звернення голови Громадської організації "Сірий Корпус" щодо порушення його прав як громадянина і журналіста з боку адміністрації гімназії 191 міста Києва.

Пропозиція направити до Міністерства внутрішніх справ та Міністерства освіти з проханням у межах своєї компетенції розглянути дане звернення та надати відповідь комітету і заявнику. Традиційне для нас рішення.

Колеги, хто за, прошу голосувати. За – одноголосно.

Прийнято.

Про наступне питання, 6 питання – про звернення ТОВ "СТОП КОРУПЦІЇ ТБ" Оксани Кодунової щодо сприяння витримування від Верховної Ради України відповіді на подані від журналістів запити стосовно закордонних відряджень народного депутата України Приходька Бориса Вікторовича.

Наш секретаріат підготував пропозицію відповіді – взяти до відома та проінформувати автора, що питання діяльності народних депутатів України не належать до предмету відання Комітету з питань свободи слова. Тобто в даному випадку звертатися нелогічно до нас, зрештою можна звертатися напряду до Апарату. Апарат цю інформацію відповідно до воєнного стану не надає. Системно вже такі речі пробували робити.

Тому пропозиція власне взяти до відома та проінформувати про те, що дане питання не належить до нашої сфери.

Дякую. Прошу голосувати.

Хто за? Одноголосно. Рішення прийняте.

Дякую.

Про затвердження заяв Комітету з питань свободи слова. Колеги, традиційні наші питання. На жаль, були і сумні, і не лише сумні, слава богу, були привітання з днем народження, це рідко, але теж буває, і з нагородами. Тому, колеги, прошу підтримати затвердження таких заяв.

(Не чути).

Хто за? Одноголосно. Рішення прийнято.

Отже, колеги, тепер в "Різному". Щодо наших з вами імовірних заходів, якщо власне ми з вами вирішимо їх проводити.

Надійшла, я раніше надсилав, пропозиція від Комісії з журналістської етики, органу самоорганізації власне журналістів, хороша європейська практика, ми коли з вами приймали Закон про медіа, власне запровадили такий механізм. Чим він потужний, тим, що самі журналісти вирішують в межах і в спосіб, які їм дозволяє законодавство, вимоги до етичних стандартів, так, і менше навантаження власне на якісь офіційні органи, якщо виникають якісь дискусії щодо етичної поведінки журналістів, щодо дотримання стандартів. Звісно, над цим ще треба працювати. Комісія журналістської етики має велику кількість меморандумів, підписаних з

зкладами вищої освіти, з різними інституціями. Ну і логічно звернулася до нас як до комітету з пропозицією підписати меморандум.

Текст меморандуму я надсилав, в принципі він стандартний, якихось там застережень і зауважень немає, але, якщо буде бажання, можна його ще раз переглянути, подивитися, щоб це не перетворювати в якусь паркетну подію, що, там, підписали меморандум. Та пропозиція, перше, провести засідання 9 травня в форматі комітетських слухань на тему: "Саморегуляція журналістів як аспект національної безпеки". Так?

Тут, власне, є попередня зацікавленість і з боку Служби безпеки, і Міністерства культури та стратегічних комунікацій, бо знову ж таки, коли є можливість в неформальному питанні знімати конфлікти, це веде до більшої єдності суспільства. А більша єдність суспільства – це база для національної, власне, безпеки. Ну і за результатами, власне, обговорення, за результатами такого заходу підписати даний меморандум. Пропозиція така. Список учасників, якщо ми з вами погодимо, то відповідно пропозиція запросити профільні інституції, Службу безпеки, власне, найдоцільніше Офіс Генерального прокурора, який може об'єднати позицію правоохоронних структур, Міністерство культури та стратегічної політики плюс, власне, органи, Національну раду з питань радіомовлення та телебачення, які адмініструють цей процес, надіслати запрошення нашим колегам з гуманітарного та інформаційного комітету, звісно, і, власне, представників медіа. Ну на базі це вже більше там сфера відповідальності КЖЕ, але ми з ними проговоримо, щоб список запрошених медіа ми з вами теж узгодили.

Колеги, що думаєте про такий захід?

БРАГАР Є.В. Ну 9 травня це по закону не святковий день. Хоча сьогодні святковий у нас, ми працюємо.

ЮРЧИШИН Я.Р. Отже, я так розумію, у Сергія є підтримка.

Євгене? Є підтримка?

БРАГАР Є.В. ... *(не чути)*

ЮРЧИШИН Я.Р. Так.

КОЗЛОВ М.В. З приводу слухань. Можливо інший формат, тому що у нас, за законом якщо про комітетське слухання приймається рішення, за 30 днів. Дається на підготовку 30 днів.

ЮРЧИШИН Я.Р. Назвемо це спільний захід комітету та власне КЖЕ, щоб уникнути якихось... Якби на слуханнях тут не стоїть, хоча, до речі, колеги, давайте ми з вами подумаємо до наступного засідання. В принципі, давно вже у нас не проводилися слухання. Можливо виберемо якусь з важливих тем і таки їх анонсуємо завчасно і поведемо.

Ну тоді спільний захід комітету з КЖЕ, ми підготуємо оголошення, підготуємо пропозицію, оскільки ми відкритий комітет, бажаючих взяти участь. Звісно, оскільки будемо проводити тут, на базі комітету, це буде обмежена кількість людей. Узгодимо з секретаріатом, скільки ми зможемо власне людей прийняти.

Ну давайте, щоб власне це було як рішення. Хто за те, щоб провести спільний захід з КЖЕ на зазначену тематику 9-го травня? По часу, я думаю, орієнтовно краще десь година 12-а, так щоб в принципі було і не пізно, бо п'ятниця, наскільки я розумію, і вчасно.

Хто за, прошу голосувати.

Дякую, друзі.

І друга пропозиція, вона до нас повернулася і від Ради Європи, і від кількох наших інших міжнародних партнерів. Ми свого часу з паном Євгенієм зустрічалися з представниками Ради Європи щодо так званих

слепів (SLAPP), тобто судових позовів, ціль яких заблокувати роботу медіа, громадських активістів. Зараз ми кілька маємо таких речей, ініційованих Андрієм Портновим по кількох медіа. Але насправді в Україні воно системною практикою не є. В той же час це є, скажемо так, регламентування, як країна себе поводить в таких випадках, оскільки судова гілка влади в нас незалежна і право на судовий захист належить всім, але щоб якось уникнути зловживань і можливостей тиску ці питання піднімаються і в треку європейської інтеграції, в якому ми зараз з вами перебуваємо.

Яка зараз пропозиція, щоб, скажемо так, ми підійшли до вирішення цього максимально готовими? Оскільки це сфера відання пріоритетно нашого комітету, оскільки це права журналістів, пропозиція ініціювати створення робочої групи, анонсувати створення такої робочої групи на базі комітету, запросити представників, знову ж таки, Міністерства стратегічних комунікацій, Нацради, оскільки це SLAPP, звернутися до представників судової влади. Я думаю, що навряд чи це буде хтось із суддів-спікерів, але з представників апарату Державної судової адміністрації точно можуть бути, плюс власне звернутися до громадськості. У нас є щонайменше кілька громадських організацій, які активно працюють у сфері судового захисту прав журналістів, це Інститут розвитку регіональної преси, це і Платформа прав людини, але, думаю, їх буде більше. Тобто на базі комітету створити такі пропозиції. Нам точно треба буде звернутися до колег з правоохоронного комітету і Комітету правової політики, бо найімовірніше, якщо ми напрацюємо зміни, вони підуть не в наш комітет, а власне в ці комітети. Але напрацювати, оскільки це сфера нашої відповідальності, було би дуже правильно на базі нашого комітету.

Насправді, якби є зацікавленість з боку міжнародних партнерів теж допомогти із залученням експертів, я вже говорив і про Раду Європи, і про представництво Європейської комісії, і ймовірно хтось із представництв посольств, але тут ключова історія, що це сфера, на яку ми точно змушені

будемо якось реагувати в треку євроінтеграції, краще нам бути готовими з власними пропозиціями, а не чекати, як у нас це часто буває, що нам порадять, що варто робити в цьому напрямку.

Колеги, що думаєте з цього приводу?

БРАГАР Є.В. Ця робоча група буде розробляти законопроект чи що?

ЮРЧИШИН Я.Р. Тут я би не обмежувався, що ми там зараз одразу говоримо, що це законопроект або зміни до діючих законів. Якщо ми всі разом зберемося...

БРАГАР Є.В. Це у будь-якому випадку законопроект про внесення змін.

ЮРЧИШИН Я.Р. Можливо. А можливо ми знайдемо механізм як напрацювати рішення, які запропонувати міністерству чи органам.

БРАГАР Є.В. ... *(не чути)*

ЮРЧИШИН Я.Р. Рекомендації до розробки скоріше. Але тут я зараз не готовий говорити. Звісно, виглядає так, що це можуть бути зміни до певних законів. Але все залежить від експертів. Бо з того, що ми зустрічалися, думки розходяться, дехто каже, що потрібен взагалі окремий закон.

БРАГАР Є.В. Є рішення по Андрію Портнову, вони вступили в силу...

ЮРЧИШИН Я.Р. Ні-ні, це не стосовно Андрія Портнова, це стосовно цілого ряду чиновників, які позиваються фактично без власне на це обставин.

Колеги, зараз я не готовий говорити про продукт цієї групи, бо це було би не зовсім правильно – створювати робочу групу і одразу ставити технічне завдання – створюємо окремий законопроект. Найімовірніше це будуть зміни...

БРАГАР Є.В. До чого ми маємо прийти?

ЮРЧИШИН Я.Р. Рекомендації до реагування на цю сферу, скажімо так.

Колеги, чи є заперечення?

БРАГАР Є.В. Заперечень немає.

ЮРЧИШИН Я.Р. Добре. Тоді прошу підтримати оголошення про створення робочої групи. Колеги, хто за?

Дякую, колеги.

Тоді у нас порядок денний вичерпаний. Ми всім миром бажаємо, Сергію, тобі якнайшвидшого і якнайповнішого відновлення. Але бережися, не поспішай, так, щоб уже з гарантією. І дуже всім дякую за плідне засідання. Тоді всі організаційні моменти будемо вже вирішувати в організаційному порядку.

Дуже всім дякую.

Про наступне засідання буде оголошено в робочому порядку. До побачення!